

Neden feministiz?

Isadora No. 16. Mart 2016.

Izquierda Socialista'nın (Sosyalist Sol - Arjantin) militanları feminizmi savunur. Çoğu okuyucumuz için bu net bir açıklama olabilir. Ancak diğer yandan, sosyalist bir dünya için mücadele eden solcu bir örgütün böyle bir açıklamayı benimsemesi bazıları için bir tartışma kaynağı da olabilir.

Feminizm teriminin etrafını saran tüm yanlış inançların aksine biz, feminizmin basit bir cümleyle özetlenebileceğini söylüyoruz: feminizm, kadın hakları için savaşılan kapsamlı bir politik harekettir. Bu yüzden feministiz. Bizler, devrimci sosyalistler olarak, tüm ezilenlerin mücadelelerinin bir parçasıyız. Filistinlilerin, siyahilerin ırkçılık karşıtı mücadelelerinin ve cinsel çeşitlilik hareketinin demokratik boyutunu destekliyoruz. Tüm dünyada bir tahakküm sistemi olan kapitalizm, bazı sosyal kesimler üstündeki sömürüyü artırmak için baskı araçlarının tüm fırsatlarından istifade ediyor: *“Kadınlara yönelik baskı, toplumumuzda en akıldışı sorunlardan biridir. Bu sorun, insanlığın yarısının diğer yarısı tarafından aşağılanmasıdır” (1)*. İşte bu yüzden tüm dünyada kadınların mücadelesini destekliyor, baskıya ve sömürüye son vermek için Sosyalizm mücadelesi içerisinde işçi sınıfından kadınlarla birlik oluyoruz.

Tek bir feminizm mi vardır?

Feminizmi basit bir cümleyle tanımlayabileceğimizi söylememize rağmen feminist hareket hiçbir zaman homojen olmamıştır. Bugün bile, aşağıda kısaca değinmeye çalışacağımız feminizm akımları mevcut.

19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında Birinci Dalga feminist mücadeleler gelişti. Mücadelenin yıllarca süren güçlü yükselişi, 1917'de Rusya'da ilk işçi

hükümetinin yanı sıra çok sayıda Avrupa ülkesinde 30 yaşını geçen kadınlar için oy hakkı ve sayısız çalışma hakkının kazanılması gibi zaferlerle sonuçlandı. O sıralarda Clara Zetkin, Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü önerdi.

Birinci Dalga ile ortaya çıkan Feminizm, başlıca amacı kadınların erkeklerle eşit haklara sahip olması olan bir feminist harekettir. Bu feminizm, en başından beri iki eğilimle sonuçlandı: liberal ve sosyalist veya Marksist.

Liberal kadınlar, başlıca kadınların oy kullanma hakkı için savaştı ve amaçları burjuva politika dahilinde kamusal hayatta yer edinmektir. Sosyalist feministler ise tüm kadınlar için evrensel oy hakkı için savaşırken çalışma koşullarını 8 saat işgünü, kamusal kreş ve emzirme izniyle iyileştirmeyi amaçlayan ve kıtlık karşıtı savaşa önderlik etti. İkinci Enternasyonal'de ve Üçüncü Komünist Enternasyonal'den sonra Avrupa partilerinde binlerce kadın örgütlendi.

1960 ve 1970'lerde ABD merkezli büyük seferberlikler yaşanan İkinci Dalga hareketi ile, çoğu ülkede yasal kürtaj ve boşanma gibi çok önemli haklar kazanıldı. Aynı zamanda yeni feminizm dalları da ortaya çıktı: Farklılık Feminizmi ve Radikal Feminizm. Bu yıllarda kadın özgürlüğü mücadeleleri yoğun seferberliklerden oluşsa da, ilk dalgaya kıyasla bu dalgada o kadar net sınıf ayrımları yoktu. Farklılık Feminizmi'nin önde gelen eğilimi, kadınların erkeklerle eşit haklar için savaşmayı şart koşması değil, kendi kadınısı "doğal öz"lerini savunmaları ve kendilerini erkeklerden farklılaştırmaları gerektiğiydi. Bu tutum, erkekleri mutlak bir biçimde düşman olarak değerlendirmeye, somut ve demokratik kazanımlar için mücadelenin önemini küçümsemeye ve sınıfçı ve patron karşıtı tüm yaklaşımların reddedilmesine yol açtı. Radikal feministler, çocuk yetiştirmenin "kadınısı" değerlerle paylaşıldığı (kapitalist sistem içerisinde) yatay ütopyik topluluklar önerdiler.

Günümüzde bazı akademisyenler 80'li yıllarda ekolojik feminizm ve lezbiyen gruplarla Üçüncü bir dalga'nın ortaya çıktığını öne sürüyor. Kadın ve toplumsal cinsiyet çalışmalarının bir hayli artmasına ve böylece akademik feminizmin önünün açılmasına rağmen bu dalga, kadın haklarına yönelik somut

seferberliklerden çoğu zaman uzak olması nedeniyle feminist mücadelede sürdürülebilir bir yükselişe yankı bulmadı. Bugün bir kadın hareketi geliştirmenin önemi sorgulanarak asıl düşmanın kapitalist patriarka değil heteronormatif sistem, başka bir deyişle zorunlu bir kural olarak heteroseksüel aile olduğunu söyleyen Judith Butler ve diğer yazarların öne sürdüğü teorik gelişmeler mevcut. Bu öneriler, bilhassa trans kimlikler olmak üzere cinsiyet kimliği hareketlerinin anlam kazandığı bu anın bir sembolü olarak post feminizm veya Queer hareketinin gelişmesine ivme kazandırıyor.

Biz feminist ve sosyalistiz

Teorik, antropolojik ve tarihsel sorunlara ilişkin mücadelelerin bilincinde olan ve gelişmelerine katkıda bulunan Izquierda Socialista militanları, eşit haklar için feministleri ve devrimci sosyalistleri savunmaya devam ediyor. Anlıyoruz ki, Evelyn Reed'in de dediği gibi *"Kadınlar özgürlüğü elde etmek için bizzat savaşmalıdır ve bu savaş, antikapitalist devrim zaferinin hem öncesi hem de sonrası için geçerlidir... Tarih bize eşitsizliklerin kökünü kazımak ve tam cinsiyet özgürlüğü kazanmak için sosyoekonomik ilişkileri radikal bir şekilde değiştirecek bir devrimin gerekliliğini öğretti. Sosyalist programın işaret ettiği amaç budur ve biz bunun için mücadele ediyoruz" (2).*

Dipnotlar:

1.) Petit, Mercedes y Carrasco, Carmen. "Mujeres trabajadoras y el marxismo" *Marxismo vivo*, 2009.

2.) Reed, Evelyn. "La mujer: ¿casta, clase o sexo oprimido?" *Revista International Socialist Review*, septiembre 1970